

Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti

Zbirni podatci

"Narodne novine" br. 79/2007., 113/2008., 43/2009., 130/2017., 114/2018., 47/2020., 134/2020., 143/2021.

Datum stupanja na snagu zakona: 7. 8. 2007.

Primjena verzije: od 25. 12. 2021.

Vrijedi na dan: 30. 12. 2021.

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Sadržaj po poglavljima

I. OPĆE ODREDBE	2
II. ZARAZNE BOLESTI	2
III. PRAVA I OBEVEZE U PROVOĐENJU MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI	2
IV. MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI	3
A. OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI	3
B. POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI	4
1. Rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze	4
2. Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti	4
3. Prijavljivanje	5
4. Prijevoz, izolacija u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija, izolacija i liječenje oboljelih	6
5. Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	6
6. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama	7
7. Zdravstveni odgoj osoba	9
7.a Kontrola mikrobiološke čistoće objekta	9
8. Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa	10
9. Informiranje	10
C. SIGURNOSNE MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI	10
1. Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	11
2. Karantena	12
D. OSTALE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI	13
1. Mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nesreća	13
2. Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba	13
3. Mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija	14
V. NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI	14
VI. OSTALE ODREDBE	15
VII. PREKRŠAJNE ODREDBE	15
VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	17

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 2.

Epidemijom zarazne bolesti, prema ovome Zakonu, smatra se porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mjestu i zahvaćenom pučanstvu te neuobičajeno povećanje broja oboljenja s komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dvaju ili više međusobno povezanih oboljenja od zarazne bolesti, koja se nikada ili više godina nisu pojavljivala na jednom području te pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje.

Zaraženim područjem, prema ovome Zakonu, smatra se područje na kojem postoji jedan izvor ili više izvora zaraze i na kojem postoje uvjeti za nastanak i širenje zaraze.

Ugroženim područjem, prema ovome Zakonu, smatra se područje na koje se može prenijeti zarazna bolest sa zaraženog područja i na kojem postoje uvjeti za širenje zaraze.

Ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar), na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, posebnom odlukom proglašava opasnost od epidemije zarazne bolesti te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje. Odluka kojom se proglašava opasnost od epidemije zarazne bolesti objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra posebnom odlukom proglašava epidemiju zarazne bolesti te određuje zaraženo područje. Odluka kojom se proglašava epidemija zarazne bolesti objavljuje se u »Narodnim novinama«.

II. ZARAZNE BOLESTI

Članak 3.

Listu zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku donosi ministar.

Ako se pojavi opasnost od zarazne bolesti koja nije određena Listom zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka, a koja može ugroziti pučanstvo Republike Hrvatske, ministar može odrediti da se i na tu zaraznu bolest primjenjuju mjere određene ovim Zakonom kao i druge potrebne mjere.

U slučaju opasnosti od zarazne bolesti koja nije određena Listom zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka, a koja u većoj mjeri može ugroziti pučanstvo Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra može takvu bolest proglasiti zaraznom bolešću čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, kao i odrediti odgovarajuće mjere, uvjete, način provođenja, izvršitelje te sredstva za provođenje.

U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti sukladno odredbi članka 2. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili nadležno tijelo Europske unije Vlada Republike Hrvatske je ovlaštena na prijedlog ministra utvrditi bitan interes Republike Hrvatske za nabavu roba, usluga i radova u cilju sprečavanja i suzbijanja te zarazne bolesti.

III. PRAVA I OBEVEZE U PROVOĐENJU MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 4.

Javnoopravna tijela obvezna su osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisanih ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje, kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Javnoopravnim tijelom, u smislu ovoga Zakona, smatra se zakonodavno, izvršno i sudbeno tijelo državne vlasti, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravna osoba koja ima javnu ovlast i pravna osoba koja obavlja javnu službu (pružatelj javnih usluga).

Odgovornom osobom u javnoopravnom tijelu, u smislu ovoga Zakona, smatra se čelnik tijela državne vlasti, čelnik tijela državne uprave, čelnik drugog državnog tijela, župan, gradonačelnik i općinski načelnik te zakonski zastupnik pravne osobe, sukladno posebnim propisima.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici obvezni su provoditi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom.

Članak 5.

Godišnji program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na temelju programa iz stavka 1. ovoga članka, godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje općine, grada, odnosno Grada Zagreba, donosi općinski načelnik, gradonačelnik, župan, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo.

Programi iz stavka 1. i 2. ovoga članka donose se najkasnije do 31. siječnja za tekuću godinu te se njima utvrđuju mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba programa.

Članak 6.

Zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, u suradnji s nadležnim tijelima utvrđenim propisima o veterinarskoj djelatnosti, a sastoje se od uzajamnog izvješćivanja o pojavi i

kretanju tih bolesti te organiziranja i provedbe protuepidemijskih, higijenskih i drugih mjera za sprečavanje, odnosno suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Članak 7.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je postupati sukladno mjerama za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti određenim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Osobe oboljele od zaraznih bolesti imaju pravo i obvezu liječiti se i pridržavati propisanih mjera i uputa pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika.

Osobe koje stalno ili povremeno izlučuju klice zarazne bolesti, obvezne su pridržavati se propisanih mjera i uputa koje je odredi nadležni doktor opće (obiteljske) medicine, odnosno doktor medicine specijalist epidemiologije.

Članak 8.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je omogućiti nadležnom sanitarnom inspektoratu Državnog inspektorata, kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine, odnosno doktoru medicine, specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

IV. MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 9.

Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti ostvaruje se obveznim mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

- A. opće mjere,
- B. posebne mjere,
- C. sigurnosne mjere,
- D. ostale mjere.

A. OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 10.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, uključujući

praćenje zoonoza i uzročnika zoonoza, predmeta opće uporabe te sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih prema posebnim propisima,

2. osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za ljudsku potrošnju prema posebnim propisima,

3. osiguranje zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenih interesa,

4. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na površinama, u prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka,

5. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, balastnih voda te odlaganja otpadnih tvari,

6. osiguravanje provođenja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće mjere na površinama, prostorima, prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao opća mjera provodi se radi održavanja higijene te smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se poduzimaju s ciljem uništavanja, usporavanja rasta i razmnožavanja ili uklanjanja većine mikroorganizama na površinama, u prostorijama, objektima, uređajima, priboru te opremi iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva i svakodnevnu i stalnu dezinfekciju pribora, predmeta, opreme, radnih površina i sanitarnih prostorija u svim objektima u kojima se priprema, proizvodi, čuva ili poslužuje hrana te u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a obvezni su je provoditi korisnici površina, prostorija ili objekata iz stavka 1. ovoga članka, kao kontinuirani svakodnevni proces u održavanju higijene osobnog ili poslovnog prostora.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere koje se provode u cilju sprečavanja zadržavanja, razmnožavanja, smanjenja broja štetnih člankonožaca (Arthropoda) i održavanja njihovog broja ispod praga štetnosti, radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno-tehničkih uvjeta na površinama, u prostorima i objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Deratizacija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, kemijske i druge fizikalno ili građevinsko-tehničke mjere kojima se stvaraju nepovoljni uvjeti za ulaženje, zadržavanje i razmnožavanje štetnih glodavaca, a koje se provode u cilju sprečavanja ulaženja, zadržavanja, razmnožavanja i smanjenja broja štetnih glodavaca na površinama, u prostorima i objektima

iz stavka 1. ovoga članka.

Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima objekata iz stavka 1. ovoga članka, o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazena te o uvjetima zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih i balastnih voda, voda fontana i drugih voda od javnozdravstvenog interesa donosi ministar.

Pravilnik o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza u objektima pod sanitarnim nadzorom donosi ministar.

Članak 11.

Pravne i fizičke osobe koje su korisnici objekata pod sanitarnim nadzorom iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona obvezne su omogućiti provedbu dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju kao opću mjeru, osim svakodnevne dezinfekcije iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona, provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe ako udovoljavaju propisanim uvjetima.

Pravilnik o uvjetima glede stručne spremljenosti, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta pravnih osoba iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar.

Nadzor nad provođenjem općih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije u nadležnosti je sanitarnih inspektora Državnog inspektorata.

B. POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 12.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze,
2. laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zarazne bolesti,
3. prijavljivanje,
4. prijevoz, izolacija u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija, izolacija i liječenje oboljelih,
5. provođenje preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
6. zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama,
7. zdravstveni odgoj osoba,
8. imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa i
9. informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva.

1. Rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze

Članak 13.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze, obavlja se:

- 1) epidemiološko-terenski izvid,
- 2) epidemiološko ispitivanje, uključujući anketiranje:
 - a) pri pojavi pojedinačnog slučaja Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, enterokolitisa uzrokovanog E.coli 0157, tuberkuloze, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, virusne žutice, bjesnoće, malarije, ospica, meningokokne bolesti, Q groznice, sindroma stečenog nedostatka imuniteta, nosilaštva HIV antitijela, trbušnog tifusa, paratifusa, pjegavca, povratne groznice, dječje paralize, akutne mlohove paralize, kongenitalne rubeolarne embriopatije, difterije, gonoreje, sifilisa, crnog prišta, lepre, tularemije, trihineloze, legionarske bolesti, lišmanijaze, ornitoze-psitakoze, botulizma, Creutzfeldt-Jakobove bolesti (CJ i vCJ), salmoneloze, dizenterije, SARS-a, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,
 - b) pri pojavi ili opasnosti od pojave kolere, kuge i virusnih hemoragijskih groznica,
 - c) pri pojavi epidemije zaraznih bolesti.

3) zdravstveni pregledi osoba koje su preboljele trbušni tifus, virusnu žuticu tipa B i C, a po epidemiološkim indikacijama i po preboljeloj dizenteriji i salmonelozi,

4) zdravstveni pregled osoba za koje se sumnja da su oboljele ili da nose klice (kliconoše) zaraznih bolesti iz točke 2. ovoga članka ili drugih zaraznih bolesti,

5) epidemiološko ispitivanje i zdravstveni pregled osoba koje su oboljele ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti nepoznatog uzročnika,

6) ispitivanje krvi davatelja te stanica, tkiva, organa za presađivanje i sjemene tekućine na prisutnost biljega zaraznih bolesti.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze poslove iz stavka 1. točke 1.-5. ovoga članka obavljaju nadležni zavodi za javno zdravstvo, koji moraju osigurati trajnu pripravnost doktora medicine, specijalista epidemiologije, kao i sredstva za materijalne rashode i naknadu za obavljanje pripravnosti. Poslove iz stavka 1. točke 6. ovoga članka obavljaju nadležne zdravstvene ustanove.

2. Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti

Članak 14.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se kod pojave ili sumnje na pojavu sljedećih zaraznih bolesti: akutne mlohove paralize, bjesnoće, botulizma, Brill-Zinsserove bolesti,

bruceloze, crnog prišta, Creutzfeldt-Jakobove bolesti (CJ i vCJ), dječje paralize, difterije, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, gnojnog meningitisa, kongenitalne rubeolarne embriopatije, kapavca, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lepre, lišmanijaze, Lyme - borelioze, malarije, meningokokne bolesti, morbila, ortinoze-psitakoze, pjegavca, povratne groznice, rubeole, Q groznice, SARS-a, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, sepse, sifilisa, sindroma stečenog nedostatka imuniteta, trbušnog tifusa, trihineloze, tuberkuloze, tularemije, virusne žutice tipa B i C, virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemije zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika epidemija zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima nadležnih zavoda za javno zdravstvo.

Potvrda laboratorijskih ispitivanja obavljenih u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo kod sljedećih zaraznih bolesti: akutne mlohove paralize, amebijaze, antraksa, bjesnoće, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, difterije, dječje paralize, gripe, kongenitalne rubeolarne embriopatije, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lišmanijaze, malarije, meningokokne bolesti, ortinoze-psitakoze, ospica, pjegavca, povratne groznice, Q groznice, salmoneloze (osim *S. enteritidis* i *S. typhimurium*), SARS-a, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, trbušnog tifusa, tuberkuloze (ako je uzrokovana rezistentnim sojem), virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice, te kod onih bolesti gdje je potvrda od posebnoga epidemiološkog interesa.

U slučaju HIV infekcije, provjera (verifikacija) obavlja se u Klinici za infektivne bolesti »Dr. Fran Mihaljević« Zagreb.

Dijagnostika rijetkih, teško uzgojivih i opasnih uzročnika zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, ministar rješenjem određuje mikrobiološke laboratorije pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, a koje mogu obavljati laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti.

Rješenje iz stavka 8. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 15.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici koji obavljaju mikrobiološku djelatnost

obvezni su voditi evidenciju o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima i dostavljati izvješće o uzročnicima zaraznih bolesti nadležnom zavodu za javno zdravstvo i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo koji dostavljaju zbirno izvješće ministarstvu nadležnom za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministarstvo).

3. Prijavljivanje

Članak 16.

Obvezi prijavljivanja zaraznih bolesti podliježu:

- 1) svako oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 2) svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a i bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2,
- 3) svaka epidemija zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 4) epidemije drugih zaraznih bolesti iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona,
- 5) svako izlučivanje klica trbušnog tifusa,
- 6) svako nošenje antigena virusne žutice tipa B i C i antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta i
- 7) svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

Pravna osoba koja obavlja zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, prema mjestu nastanka zarazne bolesti prijavu podnose nadležnom zavodu za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i istodobno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka, a nije u službi na radnom mjestu, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnoga zdravstvenog radnika.

Članak 17.

Prijavljivanje zaraznih bolesti obavlja se, u pravilu na temelju dijagnoze, a laboratorijska mikrobiološka potvrda bolesti prijavljuje se naknadno po primitku rezultata laboratorijskih ispitivanja.

Bolesti koje se ne prijavljuju na temelju dijagnoze već nakon laboratorijske potvrde su kongenitalna rubeolarna embriopatija, sifilis, sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS), nosilaštvo HBsAg, nosilaštvo HCV protutijela, nosilaštvo HIV protutijela i nosilaštvo S.tyhi.

Članak 18.

O svakom oboljenju od bjesnoće, bruceloze, crnog prišta, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, lišmanijaze, Q groznice,

trihelozne, tularemije, ornitioze-psitakoze i nove varijante Creutzfeldt – Jakobove bolesti (vCJ) te epidemije salmoneloze zavodi za javno zdravstvo obvezni su odmah izvijestiti tijelo nadležno sukladno propisima o veterinarskoj djelatnosti.

O svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka te BSE, tijelo nadležno sukladno propisima o veterinarskoj djelatnosti obvezno je izvijestiti nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Članak 18.a

Obavijest o pojavi zarazne bolesti, epidemije ili druge opasnosti po zdravlje od međunarodnog značenja, koju prema Međunarodnim zdravstvenim propisima (International Health Regulations) Hrvatski zavod za javno zdravstvo upućuje u IHR sustav ranog uzbunjivanja Svjetske zdravstvene organizacije, istodobno će uputiti i u mrežu za rano obavješćivanje Europske unije.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo šalje podatke o zaraznim bolestima koje su uređene ovim Zakonom u sustave nadzora nad zaraznim bolestima Europske unije, a na način određen u dokumentima Europske komisije ili posebnim službenim zahtjevima.

Članak 19.

Provedbene propise o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti utvrđenih ovim Zakonom donosi ministar.

4. Prijevoz, izolacija u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija, izolacija i liječenje oboljelih

Članak 20.

Osobe za koje se utvrdi da boluju od Brill-Zinsserove bolesti, sifilisa u zaraznom stadiju, meningokokne bolesti, gube, kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, dječje paralize, difterije, pjegavca, povratne groznice, trbušnog tifusa, bruceloze, malarije, bjesnoće, tuberkuloze u zaraznom stadiju, SARS-a, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i crnog prišta te osobe za koje se sumnja da boluju od kolere, kuge ili virusnih hemoragijskih groznica, mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prijevoznim sredstvom i uz uvjete koji onemogućavaju širenje zaraze.

Članak 21.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele ili za koje se sumnja da boluju od zaraznih bolesti iz članka 20. ovoga Zakona, obvezno se izoliraju i liječe u zdravstvenim ustanovama koje imaju osigurane uvjete za izolaciju i liječenje oboljelih od zaraznih bolesti.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prema epidemiološkoj ocjeni Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, odnosno zavoda za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba ili prema procjeni doktora medicine specijalista epidemiologije, odnosno drugog nadležnog doktora medicine određene specijalnosti, osobama za koje se utvrdi da su oboljele, za koje se posumnja da boluju od

bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 ili zdravim osobama koje su bile u kontaktu s oboljelim osobama od te bolesti, odnosno dolaze iz područja zahvaćenog bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 može se odrediti izolacija u vlastitom domu, odnosno u drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija, ako za to postoje odgovarajući uvjeti.

Osobe oboljele od drugih zaraznih bolesti, izoliraju se i liječe u vlastitom domu, odnosno u drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija, ako za to postoje uvjeti prema procjeni doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno u zdravstvenoj ustanovi.

Članak 22.

U slučaju epidemije određene zarazne bolesti u većem opsegu, izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim za tu svrhu.

Odluku o izolaciji i liječenju oboljelih osoba u objektima iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

5. Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Članak 23.

Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se radi:

- sprečavanja pojave zaraznih bolesti,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koji podliježu sanitarnom nadzoru,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl.,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti sukladno utvrđenom programu iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

Preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi:

- uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti,
- uklanjanja šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te
- kontaminacije objekata iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koje uzrokuju mikroorganizami, štetni člankonošci (Arthropoda) i štetni glodavci.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi:

- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona,

– suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl. te

– suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija provodi se na temelju epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalist epidemiologije zavoda za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, koji o tome obavješćuje nadležnoga sanitarnog inspektora Državnog inspektorata ili na temelju obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora Državnog inspektorata.

Provođenje obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije naređuje nadležni sanitarni inspektor Državnog inspektorata.

Članak 24.

Preventivnu i obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

Županije, odnosno Grad Zagreb, gradovi i općine obvezni su omogućiti provedbu preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na svome području sukladno programu mjera iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

Stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije provodi nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba.

Ako mjere preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije provodi zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, stručni nadzor nad provedbom tih mjera provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Stručni nadzor iz stavka 2. i 3. ovoga članka financira se iz sredstava općina, gradova, županija, odnosno Grada Zagreba, korisnika objekta iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ili drugih obveznika provedbe mjera sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

O provedenom stručnom nadzoru iz stavka 2. i 3. ovoga članka izrađuju se izvješća čiji sadržaj, obrazac i način izrade propisuje ministar.

Članak 25.

Pravilnik o uvjetima glede stručne spreme radnika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe za obavljanje poslova preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije donosi ministar.

6. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama

Članak 26.

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji, prometu i usluživanju hrane ili opskrbi stanovništva vodom za ljudsku potrošnju, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, odnosno vodom za ljudsku potrošnju,
 2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji, prometu kozmetičkih proizvoda, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s kozmetičkim proizvodima,
 3. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova smještaja, njege i odgoja dojenčadi i predškolske djece,
 4. koje rade na porođajnim i dječjim odjelima zdravstvenih ustanova,
 5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, brijačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.), kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,
 6. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,
 7. za koje se sumnja da su kliconoše drugih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,
 8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,
 9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji međunarodne zaštite, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,
 10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad, kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.
- Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zdravstvenom nadzoru ne podliježu:
1. osobe koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji i prometu hrane, a koje u tijeku svog rada na tim poslovima dolaze u dodir isključivo sa zapakiranom hranom,
 2. osobe koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji i prometu kozmetičkih proizvoda, a koje tijekom svoga rada na tim poslovima dolaze u dodir isključivo sa zapakiranim kozmetičkim proizvodima.

Članak 27.

Pod neposrednim dodirom s hranom podrazumijeva se postupak prilikom kojeg zaposlena osoba dolazi u dodir s hranom koja nije zapakirana ili je zapakirana, ali se radi potrebe potrošača pakovina djelomično ili u potpunosti skida sa hrane.

Pod neposrednim dodirom s kozmetičkim proizvodima podrazumijeva se postupak prilikom kojeg zaposlena osoba dolazi u dodir s kozmetičkim proizvodima koji nisu zapakirani ili su zapakirani, ali se radi potrebe potrošača pakovina djelomično ili u potpunosti skida s kozmetičkih proizvoda.

Članak 28.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. Ovoga Zakona,
2. povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa,
3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,
4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva vodom za ljudsku potrošnju iz članka 26. točke 1. ovoga Zakona, obavlja se na kliconoštvo svakih godinu dana, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora Državnog inspektorata, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 2. - 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje.

izmijenjeni stavak 2. u dijelu: »godinu dana« stupa na snagu
01.01.2019.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 7. Ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje. Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz stavka 1. točke 1.-4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Članak 29.

U proizvodnji i prometu hranom ili opskrbi pučanstva vodom za ljudsku potrošnju ne smiju raditi osobe koje:

1. boluju od zaraznih ili parazitarnih bolesti koje se mogu prenijeti hranom, odnosno vodom,
2. boluju od gnojnih bolesti kože,
3. boluju od bolesti koje izazivaju odbojnost kod potrošača,
4. izlučuju određene uzročnike zaraznih bolesti (kliconoše) koje se mogu prenijeti hranom ili vodom.

Članak 30.

U proizvodnji i prometu lijekovima i medicinskim proizvodima, sredstvima za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela uključujući obavljanje poslova unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice, ne smiju raditi osobe koje boluju ili su kliconoše zaraznih bolesti ili parazitarnih bolesti koje se mogu prenijeti sredstvima koje služe za obavljanje tih djelatnosti, niti osobe koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa, određene uzročnike trovanja hranom ili dizenterije.

Članak 31.

U školama i drugim ustanovama za djecu i mladež ne smiju raditi osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze (tuberkuloze tijekom izlučivanja uzročnika), a u predškolskim ustanovama i osobe koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

Članak 32.

Zdravstveni radnici kao i druge zaposlene osobe u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i ustanovama socijalne skrbi te privatni zdravstveni radnici ne smiju se baviti pregledima, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika odnosno štićenika, ako boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

Osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji, ne smiju raditi u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.

Članak 33.

Radnici zaposleni u pravnim osobama te kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga higijenske njege osoba kao i poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice ne smiju obavljati te poslove ako boluju od aktivne tuberkuloze ili od gnojnih, odnosno parazitarnih bolesti kože i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

Članak 34.

Osobe koje su preboljele trbušni tifus, bacilarnu dizenteriju ili salmonelozu i osobe za koje se sumnja da nose zarazne klice tih bolesti, obvezne su obavljati zdravstvene preglede dok se na temelju laboratorijskog nalaza ne utvrdi da nemaju zaraznih klica.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele od kolere ili malarije ili su samo kliconoše uzročnika tih bolesti obvezno se podvrgavaju liječenju.

Kliconoše uzročnika virusnih žutica tipa B i C, osobe koje izlučuju

uzročnike trbušnog tifusa ili su nositelji uzročnika (virusa) sindroma stečenog nedostatka imuniteta, moraju biti upućeni u način ponašanja, kako bi se spriječio prijenos njihove zaraze.

Članak 35.

Troškove zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga Zakona snosi poslodavac.

Troškovi zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točaka 6. i 7. ovoga Zakona osiguravaju se sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, a troškovi pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točaka 8., 9. i 10. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Troškove zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točaka 1. do 10. ovoga Zakona odlukom utvrđuje ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Članak 36.

Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom donosi ministar.

7. Zdravstveni odgoj osoba

Članak 37.

Osobe koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom i vodom za ljudsku potrošnju dolaze u dodir s hranom te osobe koje rade na pripremi i serviranju hrane moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni prije početka rada, odnosno obnavljati ih svakih 5 godina.

Smatra se da osobe koje su završile sveučilišni diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz područja: medicine, farmacije, sanitarnog inženjerstva, biokemijskog inženjerstva, prehrambenog inženjerstva, nutricionizma, biologije, biotehnologije i veterinarskih znanosti posjeduju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni te su izuzete od obveze iz stavka 2. ovoga članka.

Osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji, odnosno prometu kozmetičkih proizvoda, a koje na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s kozmetičkim proizvodima, te fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela, kao i osobe koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice, moraju imati potrebna znanja o sprečavanju zaraznih bolesti prije početka rada, odnosno obnavljati ih svakih 5 godina.

Smatra se da osobe koje su završile sveučilišni diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz područja: medicine, farmacije, medicinske biokemije i sanitarnog inženjerstva posjeduju potrebna znanja o sprečavanju zaraznih bolesti i osobnoj higijeni te su izuzete od obveze iz stavka 4. ovoga članka.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane za osobe iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti za osobe iz stavka 4. ovoga članka donosi ministar.

Članak 38.

Zdravstveni odgoj osoba iz članka 37. ovoga Zakona provode zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Članak 39.

Troškove stjecanja potrebnog znanja iz članka 37. ovoga Zakona snosi poslodavac.

Troškove stjecanja potrebnog znanja iz članka 37. ovoga Zakona odlukom utvrđuje ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

7.a Kontrola mikrobiološke čistoće objekta

Članak 39.a

U objektima pod sanitarnim nadzorom iz članka 10. ovoga Zakona provodi se kontrola mikrobiološke čistoće površine postrojenja, opreme, uređaja, pribora, prijevoznih sredstava i ruku osoba.

Kontrola mikrobiološke čistoće može se provoditi i u drugim objektima ako postoji epidemiološka indikacija.

Nadzor nad provođenjem mjera iz stavka 1. ovoga članka provodi sanitarni inspektor Državnog inspektorata u suradnji sa županijskim zavodima za javno zdravstvo i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo.

Pravilnik kojim će se pobliže odrediti objekti, učestalost kontrole i normativi mikrobiološke čistoće donosi ministar.

Članak 39.b

Uvjerjenja, odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje državljanima država članica Europske unije i Europskog gospodarskog prostora koji u okviru obavljanja registrirane djelatnosti na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom, vodom za ljudsku potrošnju i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osobama koje rade na pripremi i serviranju hrane, odnosno osobama koje obavljaju poslove u proizvodnji i prometu sredstava za održavanje osobne higijene te fizičkim osobama koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela, kao i osobama koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice, izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili nadležna tijela države ugovornice Europskoga gospodarskog prostora ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti, smatraju se kao jednakovrijedni dokazi glede stečenog potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba odnosno stečenog potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti.

8. Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa

Članak 40.

Imunizacija je obvezna:

1. protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, crvenke, zaušnjaka i virusne žutice tipa B i bolesti uzrokovanih s *Haemophilus influenzae* tip B - za sve osobe određene dobi,
2. protiv tetanusa ozlijeđenih osoba,
3. protiv virusne žutice tipa B - za osobe pod povećanim rizikom od zaraze,
4. protiv bjesnoće - za sve osobe koje su profesionalno izložene riziku od zaraze i koje ozlijedi bijesna životinja ili životinja za koju se sumnja da je bijesna,
5. protiv žute groznice - za osobe koje putuju u državu u kojoj postoji ta bolest ili u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti,
6. protiv kolere i drugih zaraznih bolesti - za osobe koje putuju u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti ili u slučajevima kada za to postoji epidemiološka indikacija,
7. protiv trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti za sve osobe za koje postoje epidemiološke indikacije.

Članak 41.

Imunizaciju obavlja doktor medicine nakon pregleda osobe koju treba imunizirati.

Imunizaciju mogu obavljati i drugi zdravstveni radnici, ali samo pod nadzorom i uz odgovornost doktora medicine.

Imunizacija protiv bolesti utvrđenih Programom obveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi mora se provoditi isključivo cjepljivom određenim tim Programom.

Članak 42.

Zaštita imunim serumom (seroprofilaksa) obvezna je za:

- 1) osobe koje je ozlijedila bijesna ili na bjesnoću sumnjiva životinja,
- 2) ozlijeđene osobe izložene zarazi od tetanusa,
- 3) osobe izložene zarazi od virusne žutice tipa A i B ako za to postoji klinička ili epidemiološka indikacija.

Članak 43.

Zaštita lijekovima (kemoprofilaksa) obvezna je za:

- 1) sve osobe koje su izložene zarazi od kolere, tuberkuloze ili malarije;
- 2) djecu, mladež i osobe zaposlene u školama i drugim ustanovama za djecu i mladež, pri epidemijskoj pojavi bacilarne

dizenterije, streptokokne bolesti ili pojedinačnog slučaja meningokokne bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,

- 3) osobe u kontaktu s necijepljenom djecom do 5 godina starosti prilikom pojave invazivne bolesti izazvane *Hemofilusom influenzae* tipa B.

Članak 44.

Imunizacija protiv bjesnoće, žute groznice, kolere i drugih bolesti obavlja se u zavodima za javno zdravstvo.

Članak 45.

Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se moraju podvrgnuti toj obvezi kao i o uvjetima glede prostora, opreme i zaposlenika u pravnim osobama i kod fizičkih osoba koje obavljaju imunizaciju donosi ministar.

9. Informiranje

Članak 46.

Zavodi za javno zdravstvo obvezni su informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o razlozima i načinu provedbe posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti u posebnim slučajevima kada je nužna suradnja zdravstvenih radnika i pučanstva u provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

Zdravstveni radnici ili pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost mogu informirati ostale zdravstvene radnike ili pučanstvo isključivo u djelu mjera koje sami provode.

Na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ministar će informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

C. SIGURNOSNE MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 47.

Radi zaštite pučanstva Republike Hrvatske od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih zaraznih bolesti, poduzimaju se mjere određene ovim Zakonom te međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz stavka 1. Ovoga članka, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ministar može narediti posebne sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti:

1. provođenje obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
2. osnivanje karantene,
3. zabranu putovanja u državu u kojoj postoji epidemija bolesti iz stavka 1. ovoga članka,

4. zabranu kretanja osoba, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima,
5. ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda,
6. obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, privatnih zdravstvenih radnika i fizičkih osoba u suzbijanju bolesti,
7. zabranu uporabe objekata, opreme i prijevoznih sredstava,
8. izolaciju osoba u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija,

8.a obvezu predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore,

9. obvezu pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske,
10. zabranu ili ograničenje održavanja javnih događanja i/ili okupljanja,
11. zabranu ili ograničenje održavanja privatnih okupljanja.
12. druge potrebne mjere.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ministar može predložiti i zabranu ulaska u Republiku Hrvatsku osobama koje dolaze iz područja na kojima postoji epidemija zaraznih bolesti, a nemaju valjanu potvrdu o cijepljenju ili kada to zahtijeva javno-zdravstveni interes.

Kada je, sukladno članku 2. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona, proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje, sigurnosne mjere iz stavaka 1. do 3. ovoga članka može odlukom narediti, u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske. Odluke Stožera donose se pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Hrvatske.

Radi provođenja sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti osobama iz stavka 2. točke 4. ovoga članka pripada naknada, osim ako su ispunjene pretpostavke iz stavka 4. ovoga članka.

Iznos naknade kao i mjerila za određivanje naknade iz stavka 4. ovoga članka određuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

Sigurnosne mjere iz stavka 2. ovoga članka koje naređuje ministar i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske objavljuju se u »Narodnim novinama«.

1. Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinspekcija i deratizacija

Članak 48.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinspekcija i deratizacija obavlja se u cilju brzog i učinkovitog zaustavljanja širenja zaraznih bolesti kao sigurnosna i obvezna mjera.

Članak 49.

Nadležni sanitarni inspektor Državnog inspektorata naređuje obveznu protuepidemijsku dezinfekciju prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, virusne žutice tipa A, SARS-a, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i legionarske bolesti te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je, sukladno članku 2. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona, proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje, ministar je ovlašten donijeti odluku kojom određuje pravne i fizičke osobe, način i troškove provedbe obveznih protuepidemijskih mjera.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se tijekom bolesti, odnosno kliconoštva (dezinfekcija u tijeku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvaća:

- lučevine i izlučine bolesnika ili kliconoše,
- osobne i druge predmete iz okoline bolesnika ili kliconoše,
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili kliconoša te uređaje i sustave koji su put prijenosa i mjesto razmnožavanja uzročnika,
- prijevozna sredstva kojima je prevezen bolesnik ili kliconoša, odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Članak 50.

Nadležni sanitarni inspektor Državnog inspektorata naređuje obveznu protuepidemijsku dezinspekciju prilikom pojave pjegavca, povratne groznice, kuge, Brill-Zinsserove bolesti kao i drugih zaraznih bolesti koje se prenose i šire štetnim člankonošcima (Arthropoda), a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Nadležni sanitarni inspektor Državnog inspektorata naređuje obveznu protuepidemijsku dezinspekciju u slučaju pojave malarije i opasnosti od prenošenja malarije u naseljenim mjestima u kojima je utvrđena bolest, odnosno opasnost od pojave bolesti, a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Obvezna protuepidemijska dezinspekcija obuhvaća:

- osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka i druge osobe iz okoline bolesnika,

- odjeću, obuću, rublje, posteljinu i druge predmete bolesnika te drugih osoba iz bolesnikove okoline,
- stambene i druge prostorije i prostore u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili neka druga osoba iz njegove okoline,
- prijevozna sredstva kojima su prevezeni bolesnik ili druge osobe za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike nekih zaraznih bolesti,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetni člankonošci (Arthropoda) koji prenose i šire zarazne bolesti.

Članak 51.

Nadležni sanitarni inspektor Državnog inspektorata naređuje obveznu protuepidemijsku deratizaciju prilikom pojave ili opasnosti od pojave kuge, a prema epidemiološkoj indikaciji u slučaju leptospiroze ili drugih zaraznih bolesti čiji izvor mogu biti štetni glodavci.

Obvezna protuepidemijska deratizacija obuhvaća:

- stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta,
- pristaništa, pomorske, riječne i zračne luke i željezničke stanice te druge objekte javnog prometa,
- sredstva javnog prometa (autobuse, brodove, kamione, zrakoplove, željezničke vagoni i dr.) i sredstva za prijevoz hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmete opće uporabe,
- radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmeta opće uporabe te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje štetnih glodavaca,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetni glodavci koji prenose i šire zarazne bolesti.

Članak 52.

Pravilnik o načinu obavljanja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće, posebne i sigurnosne mjere donosi ministar.

Članak 53.

Obveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju provode zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Ako zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo nemaju dovoljne kapacitete za provedbu obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, na zahtjev ministra te će mjere provesti druge ovlaštene pravne osobe.

Članak 54.

Pravilnik o uvjetima glede prostorija, opreme i radnika koje

moraju ispunjavati pravne osobe za obavljanje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće, posebne i sigurnosne mjere donosi ministar.

2. Karantena

Članak 55.

Karantena se sastoji u ograničenju slobode kretanja te u provođenju zdravstvenih pregleda za vrijeme trajanja karantene.

Osobe, za koje se utvrdi ili posumnja da su bile u neposrednom dodiru s oboljelim osobama ili s osobama za koje postoji sumnja da su oboljele od kuge ili virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg), stavlja se u karantenu.

U slučaju epidemiološke indikacije, osobe koje u Republiku Hrvatsku dolaze kao tražitelji međunarodne zaštite, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, u cilju sprečavanja širenja zaraznih bolesti, stavlja se u karantenu.

Odluku o osnivanju karantene i o trajanju karantene za osobe oboljele od zaraznih bolesti koje nisu određene stavkom 2. ovoga članka donosi ministar.

3. Obveza predocjenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore

Članak 55.a

Ako je uvedena posebna sigurnosna mjera iz članka 47. stavka 2. točke 8.a ovoga Zakona, osobi koja odbije predociti dokaz o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti nije dozvoljeno ući u određene prostore.

Provedbu posebne sigurnosne mjere iz članka 47. stavka 2. točke 8.a koja je uvedena za javnopravna tijela iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su osigurati odgovorne osobe iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona.

Odgovorne osobe iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona dužne su odrediti jednu ili više osoba za neposrednu provedbu posebne sigurnosne mjere iz članka 47. stavka 2. točke 8.a ovoga Zakona.

Ako suprotno stavku 1. ovoga članka osoba uđe u prostore javnopravnih tijela, osoba određena za neposrednu provedbu posebne sigurnosne mjere iz stavka 3. ovoga članka bez odgode prijavljuje događaj odgovornoj osobi iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona i nadležnoj sanitarnoj inspekciji Državnog inspektorata.

Članak 56.

Radi zaštite pučanstva Republike Hrvatske od unošenja zaraznih bolesti, u prometu preko granice, obavlja se sanitarno-inspekcijski nadzor nad državljanima Republike Hrvatske i drugim osobama koje ulaze u Republiku Hrvatsku, njihovim stvarima i sredstvima.

Sanitarno-inspekcijski nadzor na granici obavljaju granični sanitarni inspektori Državnog inspektorata.

D. OSTALE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

1. Mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nesreća

Članak 57.

U slučaju zlouporabe biološkog agensa ili elementarnih nesreća (poplava, potres, požar, prometna nesreća, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.), koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikog broja osoba, ministar može po potrebi odrediti i ove mjere radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti: mobilizaciju zdravstvenih radnika i drugih osoba, rekviziciju opreme, lijekova, medicinskih proizvoda, prijevoznih sredstava, privremenu uporabu poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite, izolaciju i liječenje te određivanje posebnih zadataka pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnim zdravstvenim radnicima.

2. Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba

Članak 58.

Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba mora se obaviti pod uvjetima i na način koji onemogućava širenje zaraze.

Članak 59.

Pogreb i prijenos umrlih osoba koje nisu bile pokopane, a umrle su od crnog prišta, difterije, kolere, kuge, trbušnog tifusa, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg, denga), žute groznice i vCJ, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih zaraznih bolesti iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona može se obaviti samo pod uvjetima i na način koji su određeni pravilnikom iz članka 65. ovoga Zakona.

Prijenos i prijevoz umrlih osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo, na temelju rješenja i sprovednice, koju izdaje sanitarni inspektor Državnog inspektorata nadležan prema mjestu smrti tih osoba.

Rješenje i sprovednicu za prijevoz umrlih osoba u inozemstvo izdaje sanitarni inspektor Državnog inspektorata iz stavka 2. ovoga članka uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Članak 60.

Prijenos umrlih osoba koje nisu bile pokopane i koje nisu umrle od zarazne bolesti iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona obavlja se iz Republike Hrvatske u inozemstvo na temelju sprovednice koju izdaje sanitarni inspektor Državnog inspektorata nadležan prema mjestu smrti tih osoba.

Iskopavanje i prijenos umrle osobe iz jednog grobnog mjesta u Republici Hrvatskoj radi pogreba u drugo grobno mjesto u inozemstvu obavlja se na temelju sprovednice, koju izdaje sanitarni inspektor Državnog inspektorata nadležan prema mjestu iskopa.

Sprovednica za prijenos osoba iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Članak 61.

Umrlo osoba može se prenositi iz inozemstva u Republiku Hrvatsku na temelju sprovednice koju izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

Diplomatska misija, odnosno konzularni ured obavezan je prije izdavanja sprovednice zatražiti suglasnost ministarstva ako je:

- osoba umrla od zarazne bolesti,
- osoba ekshumirana ili
- je državljanstvo umrle osobe nepoznato ili se ne može utvrditi.

Suglasnost iz stavka 2. ovoga članka izdaje se uz prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 61.a

Provoz umrle osobe kroz Republiku Hrvatsku obavlja se bez sprovednice.

Članak 62.

članak 62. briše se

~~Iskopavanje i prijenos umrle osobe iz jednog grobnog mjesta radi pogreba u drugo grobno mjesto, na istom groblju ili u istom naselju ili iz jednog mjesta radi pogreba u drugom mjestu na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo, obavlja se na temelju sprovednice, koje izdaje sanitarni inspektor nadležan prema mjestu ukopa.~~

~~Sprovednica za prijenos umrle osobe u inozemstvo izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.~~

~~Prijenos ostataka ljudskog leša, koji se iskopavaju nakon proteka deset godina od dana pogreba obavlja se na temelju sprovednice koju izdaje sanitarni inspektor nadležan prema mjestu ukopa.~~

Članak 63.

Prijenos urne s pepelom umrle osobe obavlja se bez sprovednice.

Članak 63.a

Pogreb umrle osobe u Republici Hrvatskoj koja nije umrla od zarazne bolesti iz članka 59. ovoga Zakona obavlja se na temelju dozvole za ukop.

Članak 64.

Troškove prijenosa umrle osobe radi pogreba snosi osoba koja je podnijela zahtjev za izdavanje odobrenja za prijenos, ako prema posebnim propisima ili međunarodnim ugovorima nije drukčije određeno.

Članak 65.

Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja opremanja, prijenosa, prijevoza, kremiranja, pogreba i iskopavanja umrlih osoba te o uvjetima glede prostora i opreme pravnih i fizičkih osoba za obavljanje opremanja, prijenosa, prijevoza, kremiranja, pogreba i

iskopavanja umrlih osoba donosi ministar.

3. Mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija

Članak 66.

Sve pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, privatni zdravstveni radnici te ustanove za socijalnu skrb obvezni su osigurati higijenske i druge uvjete te provoditi odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske i druge mjere za zaštitu od širenja zaraznih bolesti (bolnička infekcija).

Sve osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su sukladno ovome Zakonu i pravilniku donesenom na temelju ovoga Zakona donijeti opći akt kojim se utvrđuju mjere, obveze i odgovornosti za zaštitu od bolničkih infekcija.

Članak 67.

Pravilnik o mjerama za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija donosi ministar.

Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za potrebe hemodijalize donosi ministar.

V. NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 68.

U obavljanju sanitarno-inspekcijskog nadzora na granici, granični sanitarni inspektor Državnog inspektorata ima pravo i obvezu:

1. narediti zdravstveni pregled osoba radi utvrđivanja postojanja zaraznih bolesti,
2. narediti stavljanje u karantenu osoba iz članka 55. ovoga Zakona,
3. narediti obavljanje obvezne preventivne deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
4. narediti obavljanje obvezne protuepidemijske deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
5. narediti ispitivanje učinkovitosti provedbe deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
6. narediti izolaciju u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija,
7. narediti poduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, u skladu s ovim Zakonom i obvezama preuzetim međunarodnim ugovorima.

Članak 69.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, obavljaju nadležni sanitarni inspektori Državnog inspektorata.

U provedbi nadzora, nadležni sanitarni inspektori Državnog inspektorata ovlašteni su:

1. zabraniti kretanje osobama za koje se utvrdi ili sumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti,
2. zabraniti okupljanje osoba u školama, kinematografima, javnim lokalima te na drugim javnim mjestima, do prestanka opasnosti od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
3. narediti izolaciju i liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
4. narediti stavljanje u organiziranu karantenu osoba koje ne poštuju propisane posebne i sigurnosne mjere,
5. narediti izolaciju u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru za izolaciju - samoizolacija,
6. osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti te kliconošama određenih zaraznih bolesti, zabraniti rad na određenim radnim mjestima, odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba,
7. narediti udaljenje oboljelih osoba s određenih radnih mjesta,
8. zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima,
9. narediti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti propisanih ovim Zakonom,
 - 9.a narediti provedbu posebne sigurnosne mjere obveze predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore,
 - 9.b narediti udaljenje osoba iz prostora u koji su ušle protivno uvedenoj posebnoj sigurnosnoj mjeri obveze predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore.
10. zabraniti rad osobama koje nemaju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni,
11. narediti provedbu zdravstvenog odgoja osobama iz članka 37.ovoga Zakona,
12. narediti obavljanje općih, posebnih, sigurnosnih i drugih mjera.
13. zabraniti obavljanje opće, posebne i sigurnosne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, zdravstvenoj ustanovi, odnosno drugoj pravnoj osobi, ako ne udovoljavaju propisanim uvjetima, odnosno ako obavljaju tu djelatnost bez ovlaštenja ministra ili ako je obavljaju na nepropisan način,
14. narediti obavljanje povremenih zdravstvenih pregleda,
15. narediti cijepljenje protiv zaraznih bolesti osoba koje su profesionalno izložene riziku,
16. narediti ispitivanje učinkovitosti provedbe dezinfekcije

(mikrobiološke čistoće) u objektima za proizvodnju i promet hranom,

17. narediti da se poduzmu i druge propisane mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 70.

Mjere iz članka 68. i 69. ovoga Zakona naređuju se rješenjem. Žalba, odnosno tužba protiv tih rješenja ne odgađa njihovo izvršenje.

Ako sanitarni inspektor Državnog inspektorata prilikom inspekcijskog nadzora ocijeni da postoji epidemiološka indikacija koja zahtijeva da se hitno poduzme određena mjera zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje i život pučanstva, naredit će usmenim rješenjem izvršenje takve mjere bez odgađanja.

VI. OSTALE ODREDBE

Članak 71.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti od interesa za Republiku Hrvatsku ministarstvo:

1. prati kretanje zaraznih bolesti na temelju izvješća Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
2. donosi godišnji program imunizacije na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
3. usklađuje rad nadležnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti te na provedbi mjera za zaštitu od zaraznih bolesti koje se pojavljuju u epidemijском obliku i ugrožavaju dvije ili više općina,
4. na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo naređuje provedbu mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava više jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, posebno složenih epidemija i epidemija nepoznatog uzročnika.

Članak 72.

Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove pruža pomoć, u granicama svojih nadležnosti, ministarstvu u provođenju mjera navedenih u članku 69. stavku 2. i članku 70. ovoga Zakona, kao i pri provedbi drugih mjera propisanih ovim Zakonom.

Članak 72.a

Iznimno od članka 69. ovoga Zakona, kada je proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti, u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju odnosno epidemiju ili opasnost od nje, nadzor nad provedbom sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju i policijski službenici, inspektori tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu, inspektori Državnog inspektorata te inspektori drugih tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

Članak 73.

U okviru zaštite pučanstva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, SARS-a, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Republika Hrvatska osigurava sredstva za:

1. obavljanje sanitarno-inspekcijskog nadzora na granici i za provedbu mjera u svezi s obavljanjem tog nadzora,
2. zdravstvene preglede stranaca i državljana Republike Hrvatske pri ulasku u Republiku Hrvatsku,
3. naknadu troškova sudjelovanja u provedbi mjera iz članka 55. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 74.

Sredstva za provođenje preventivnih, dijagnostičkih i terapijskih mjera prema ovome Zakonu za osigurane osobe u okviru obveznoga zdravstvenog osiguranja osiguravaju se sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Sredstva za provođenje mjera iz stavka 1. ovoga članka za osobe koje nisu osigurane u okviru obveznoga zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj osiguravaju se sukladno posebnim propisima

Utvrđivanje statusa osigurane osobe iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa provedbu mjera određenih ovim Zakonom.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 75.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. obavlja dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 11. stavak 2.),
2. ne provodi rano otkrivanje izvora i putova prenošenja zaraze (članak 13.),
3. ne obavlja laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti (članak 14.),
4. obavlja laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti bez rješenja ministra (članak 14. stavak 8.),
5. o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima ne vodi evidenciju i ne dostavi izvješće o uzročnicima zaraznih bolesti (članak 15.),
6. ne prijavi zaraznu bolest na način određen ovim Zakonom i pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 16.),
7. ne izvjesti nadležno tijelo utvrđeno propisima o veterinarskoj djelatnosti (članak 18. stavak 1.),
8. obavlja preventivnu i obvezatnu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju bez ovlaštenja ministra (članak 24. stavak 1.),

9. izvješće o provedenom stručnom nadzoru ne dostavi u propisanom roku (članak 24. stavak 5.),

10. ne obavlja protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, ili obavlja protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a za isto ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 49. i 54.),

11. ne provodi propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (članak 66. stavak 1.),

12. u određenom roku ne postupi po rješenju sanitarnog inspektora Državnog inspektorata (članak 69.).

Za prekršaj iz stavka 1. točke 5., 6. i 11. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 75.a

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba koja ne osigura provedbu posebne sigurnosne mjere obveze predočjenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore (članak 47. stavak 2. točka 8.a i članak 55.a).

Članak 76.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne omogući nadležnom sanitarnom inspektoru Državnog inspektorata kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine ili doktoru medicine specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (članak 8.),

2. ako ne provodi opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (članak 10.),

3. ako onemogućava provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (članak 11. stavak 1.),

4. ako primi u radni odnos osobu bez prethodno obavljenoga zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenih radnika (članak 28.),

5. ako primi na rad, odnosno zadrži na radu osobu za koju je utvrđeno da je oboljela od određene zarazne bolesti ili da izlučuje klice i parazite (članak 29., 30., 31., 32., 33. i 34.),

6. ako zaposlenim osobama ne osigura stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni, odnosno ako na radu zadrži osobu bez potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni (članak 37.),

7. ako ne obavi imunizaciju, seroprofilaksu i kemoprofilaksu ili ih ne obavi na način određen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 40. – 43.),

8. ako obavi prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba protivno odredbama članka 58. – 62. ovoga Zakona,

9. ako je na radnom mjestu zatečen radnik bez uredno ovjerene sanitarne iskaznice.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjenog po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.

Članak 76.a

Novčanom kaznom u iznosu od 8.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako se ne pridržava sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, izolacije u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru - samoizolacija (članak 47. stavak 2. točka 8.),

2. ako se ne pridržava sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti stavljanja u karantenu (članak 55. stavci 1. i 2.).

Članak 76.b

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne poštuje zabranu ili ograničenje održavanja javnih događanja i/ili okupljanja (članak 47. stavak 2. točka 10.),

2. ako ne poštuje zabranu ili ograničenje održavanja privatnih okupljanja (članak 47. stavak 2. točka 11.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, kao i fizička osoba obrtnik te fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 76.c

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako se ne pridržava obveze pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske (članak 47. stavak 2. točka 9.).

Članak 76.d

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba, vlasnik, odnosno posjednik privatnog prostora ako organizira ili dopusti održavanje privatnog okupljanja protivno odlukama iz članka 47. stavka 2. točke 11.

ovoga Zakona.

Članak 77.

Kada se obveza pridržavanja mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti odnosi na maloljetnu osobu, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj roditelj, odnosno skrbnik, ako ne izvrši obvezu imunizacije protiv bolesti utvrđenih Programom obveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi.

Članak 78.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti, a o tome bez odgode ne izvjesti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnog zdravstvenog radnika kaznit će se za prekršaj na licu mjesta novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.

Članak 79.

Za prekršaje propisane ovim Zakonom kaznu može naplatiti na mjestu počinjenja prekršaja osoba ovlaštena za provedbu nadzora nad provedbom sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti iz članaka 69. i 72.a ovoga Zakona, sukladno zakonu kojim se uređuju prekršaji.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 80.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašten ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 81.

Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 80. ovoga Zakona ostaju na snazi:

1. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze (»Narodne novine«, br. 23/94.),
2. Pravilnik o načinu vođenja evidencije o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima (»Narodne novine«, br. 23/94.),
3. Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su kliconoše ili se sumnja da su kliconoše određenih zaraznih bolesti (»Narodne novine«, br. 23/94.),
4. Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom (»Narodne novine«, br. 23/94. i 93/00.),
5. Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti, te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi (»Narodne novine«, br. 164/04.)
6. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (»Narodne novine«, br. 35/07),

7. Pravilnik o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije (»Narodne novine«, br. 35/07.),

8. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje provode zdravstveni odgoj osoba koje rade u proizvodnji ili prometu namirnica (»Narodne novine«, br. 2/02.),

9. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnoće (»Narodne novine«, br. 23/94.)

10. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (»Narodne novine«, br. 93/02.),

11. Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za potrebe hemodijalize (»Narodne novine«, br. 125/03.)

12. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja prijenosa, pogreba i iskopavanja umrlih osoba (»Narodne novine«, br. 23/94.)

13. Pravilnik o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu živežnih namirnica (»Narodne novine«, br. 23/94.),

14. Pravilnik o normativima mikrobiološke čistoće i metode njenog određivanja (»Narodne novine«, br. 46/94.).

Članak 82.

Pravne osobe koje su ovlaštene za obavljanje dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije na temelju propisa koji su važili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obvezne su uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 83.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine«, br. 60/92. i 26/93.).

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

(1) Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 79-2486/2007), objava od 30.7.2007, na snazi od 7.8.2007

(2) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 113-3286/2008), objava od 3.10.2008, na snazi od 11.10.2008., propisuje i:

"Članak 18.

Pravilnik iz članka 11. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Listu zaraznih bolesti iz članka 1. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona."

(3) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 43-985/2009), objava od 8.4.2009, na snazi od 15.4.2009., propisuje:

"Članak 10.

Pravilnik iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona."

(4) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 130-2987/2017), objava od 27.12.2017, na snazi od 4.1.2018. propisuje i:

"Članak 14.

Pravilnik iz članka 1. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnike iz članka 6. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odluku iz članka 5. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odluku iz članka 8. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona."

(5) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 114-2205/2018), objava od 19.12.2018, na snazi od 1.4.2019

(6) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 47-954/2020), objava od 17.4.2020, na snazi od 18.4.2020. propisuje i:

"Članak 18.

Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske donesene radi trenutačne zaštite života i zdravlja pučanstva u Republici Hrvatskoj, a u povodu Odluke o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj, klase: 011-02/20-01/143, urbroja: 534-02-01-2/6-20-01, od 11. ožujka 2020., koju je ministar zdravstva donio na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u skladu s

člankom 2. stavkom 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine«, br. 79/07., 113/08., 43/09., 130/17. i 114/18.), te proglašenja pandemije bolesti COVID-19 od strane Svjetske zdravstvene organizacije 11. ožujka 2020., smatraju se mjerama iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 19.

Ministarstvo zdravstva provest će naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona u roku od dvije godine od dana njegova stupanja na snagu."

(7) Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 134-2550/2020), objava od 4.12.2020, na snazi od 5.12.2020., propisuje i:

"Članak 5.

Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske donesene radi trenutačne zaštite života i zdravlja pučanstva u Republici Hrvatskoj, a u povodu Odluke o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj, klasa: 011-02/20-01/143, urbroj: 534-02-01-2/6-20-01, od 11. ožujka 2020., kojima su uvedene mjere iz članka 1. ovoga Zakona smatraju se sigurnosnim mjerama iz ovoga Zakona.

Članak 6.

Ministarstvo zdravstva će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona."

(8) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. NN 143-2436/2021), objava od 24.12.2021, na snazi od 25.12.2021. propisuje i:

"Članak 8.

Ministarstvo zdravstva će do 5. prosinca 2022. provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona."